

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő a felíratott díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítanak.

NYILTÁR PÉNZTÁRA 50 HÍRÉR.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyeljesítő:
STRAUSZ SÁNDOR.

Iskolaév végén.

Iskoiaink kapui egy-két hét múlva bezárulnak, a tanításban és tanulásban szünet áll be. Alkalmat szolgáltat ez arra, hogy egy pillantást vessünk ifjúságunk fejlődésére.

Szociológusok, különösen pedig pedagógusok szívszorongva látják, hogy a tanuló fiatalság a háború folyamán a kívánatosnál kevésbé erősödött erkölcsökben, sőt a gyermekek romlottságáról tanuskodó büntények száma szokatlan mértékben emelkedett.

Oka ennek nem a tanítás, hanem a nevelés hiányosságában rejlik. A számban megfogyatkozott tanítószemélyzet általában épp oly, sőt talán még fokozottabb lelkesezéssel teljesíti nehéz tanítási kötelességét és — az iskola falain belül — a nevelést sem hanyagolja el. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a nevelés súlypontja nem az iskola, hanem az otthon. Azt pedig igazán szükségtelen bővebben fejtegetni, hogy ebben a viharos időben az itthon maradt szülő, többnyire csak az anya, nem fordíthat gyermeke nevelésére annyi gondot, mint békeidőben.

Emellett nem a háboruban keletkezett, hanem annál sokkal régebbi hiba, hogy a gyermeknevelésnél inkább az emberekkel való érintkezés udvariassági formáinak elsajátítását, újabb időben még a praktikus életre való előkészítést tartjuk szem előtt és az ismeretszerzés tulhajtása mellett nem ügyelünk eléggé a nevelés mélyítésére. — Hogy a praktikus életre való előkészítés a kor követelménye, ez tehát nevelési hiba nem lehet, azt senkisésem tagadhatja. Hiba azonban, hogy ennek a rovására csaknem

teljesen elhanyagolják a gyermekek szívbéli nevelését.

A szellemi tehetségek ezer árnyalatát, ha csirái megvannak, nagy mértékben lehet fejleszteni, ha helyes és az illetőhöz mért módszert alkalmazunk, sőt ilyen uton a kevésbé tehetséges is elérheti a megfigyelés, megismerés és tudás magasabb fokát, ha kedvet csinálunk hozzá, szorgalmát és emlékező tehetségét kiváló gondozásban részesítjük. Szóval, ha a benne lévő kisebb tehetségeket behatóan megműveljük.

A finom, gyengéd érzést; a nemes szívet, mely mindenért lángol, ami igaz és szép; a szeretetet; a könyörületességet szintén magával hozza csirájában a gyermek. Ezekre nem lehet őt tanítani és mégis ilt lehet a nevelés legfőbbet. Nem létezik gyermek, ki már romlott szívvel a világra jönne, noha lehet, hogy a hajlam a bűnre, a kicsapongásokra, a féktelenségre már benne van. Itt lép előtérbe az igazi nevelés. Itt működhet sikerrel, ha lélektani alapon ezeknek az aljas hajlamoknak a gyökereit gyengéd kézzel kitépi és a nemes gondolkodás és érzés palántáit puba, ártatlan szívébe ülteti. Az ilyen gyermektől öntudatos, jó, nemes, igaz ember lesz, aki eszével uralkodik szíve felett és csak a szenvedély legnagyobbfokú kitérőseiben vesztheti el önuralmát.

Nem létezik ember, kinek szívében nemes érzések nem laknának. A legelvetemedtebb gonosztevő kebelében is találunk egy ilyen fénypontot.

Legáltalánosabb ajándéka a természetnek az érző szív, de mitsem lehet oly könyvnyen elrontani, meghamisítani és ellenkezőbe átváltoztatni, mint éppen a szív nemes tulajdonságait. Aki az életet tanulmányozta

és az emberek szívébe élesebb pillantásokat vetett s különösen, aki képes arra, hogy a gyermekek szívében olvasson, tudja, hogy az utóbbiaknál majdnem kivétel nélkül, a legtöbb embernél pedig, dacára az élet nehéz küzdelmének, a szív megtartja, bár mélyen elrejtve, kincseit és alkalomadtán megmutatja magát egész fényében.

Azért a nevelés egyik sarkalatos pontja, mely körül a többi is forog, melynek sikerétől függ a test és az ész áldásos vagy áldatlan fejlődése: a szívnevelés. És a nevelés végső célja, hogy fenkölt gondolkodású, nemesszívű, önálló egyéniségeket neveljünk.

Takarékoskodjunk!

Hogy ellenségeink kiéheztetési szándékkal kudarcot vallanak, azt már ők maguk is kezdi belátni. Meggyőződhetek arról, hogy blokádpolitikáikkal nem értek el egyebet annál, hogy termelőképességünket fokoztuk és megtanultunk takarékoskodni.

Érdekes, hogy nemrég egy angol lap új tervet ajánl, amely az eddigi politikával homlokegyenest ellenkezik. Szerinte jobb lenne, ha a központi hatalmak területére minden cikket (kivéve természetesen hadiszereket) szabadon be lehetne vinni, különösen pedig annyi fényűzési cikket, amennyit csak megfizetni tudnak.

A cikk írója így érvel:

„Már többször adtam kifejezést annak a meggyőződésemnek, hogy a központi hatalmak ellen folytatott politikánk nem helyes. Sokkal többet árthatunk nekik, ha megengedjük nekik, hogy hadiszereket kivül mindent szabadon beviessenek. Az a véleményem, hogy blokádpolitikáinkkal csak

A cár.

Írta: Zombory Gyula.

Petrogradnak tornyos palotája
Aggodalmak s rettegés tanyája.
Csend van benne, lábujjhegyen járnak,
Minden percben új híreket várnak.

A »fehér cár« dolgozó szobája
Óröktől van köröskörül zárva,
Még a lég is gyéren juthat hozzá
Izgalma ez is csak fokozná.

Hadserege tönkre verve, pusztul,
Nem használ a »gospodin pomiluj« ...
Lemberg, Varsó a győzők kezében,
Ott az ellen az ország szívében.

A »fehér cár« arca fehér, sápadt
Hangja tompa, teste, lelke bágyadt,
Két éve, hogy nincsen nyugta, álma,
Rozsdát fogott cári koronája.

Nagy hatalmi önhittségnek vége,
Mért is ment rá szemármék a jégre? ..
Milliónyi népe halva, fogva,
Félelmetes híre letaposva.

Kürt veri fel a palota csendjét,
Ablaknál a kíváncsi cselédnép,
Alabárdos komoran jelenti:
»Felség! ... futár« s legott beereszti.

Cár a futárt gyanus szemmel méri,
Rossz híreit előre is érzi, ..
Bántja őt a hírnök némasága
S azért durván így kiált reája:

»Beszélj szolgál! ... vagy börtönbe vetlek,
Grófi rang lesz bére jó hírednek,
De ha szóid az agyamat tépik,
Szibériát lakod örökkéig!«

Meghajol a hírnök alázattal
S aztán beszél csodás bátorsággal,
»Katonáink első ágyuszóra
Pardont kérnek, térdelve a hora.«

»Fegyverinknek, ágyúinknak ezért
Nap-nap után viszi az ellenség,
Erődeink mind az ő kezükben,
Egész vidék pusztul lángban, tűzben.«

»És a nép zúg, hogy e csapás érte,
Téged okol Felséges Cár érte

Titkon, éjen kaszákat edzik
S imáikat átkozódva kezdik.»

»Átkaik mind te feléd zúdulnak
S várják majd ha a harangok zúgnak
Akkor indul ide Petrográdra,
Hozzad Felség, végső számadásra.«

A cár arca halottsínre válik,
Láz futja el fejétől a lábáig:
»Hallgass kutya!« ordít a futárna,
Míg kezével csengettyőjét rázza.

A terembe alabárdos lép be,
Szótalanul, némán tisztelegve,
A hírnök meg ottan áll keményen
Felzaklatott daccal a szemében.

»Ezt a kutyát — szól a Cár dühödten,
Lángra verve vigyék el innen,
Szibéria lesz örök lakása,
Vessétek le az ólomaknába!«

S eltértül a szoba szőnyegére
Ott fetreggett, nyoszörgött hőröge:
»Hova sodort másoknak viszálya,
Légy átkozott szerbeknek királya!«

hasznátunk a központi hatalmaknak. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy tengerészettünk kevesebb tevékenységet fejtsen ki, de azért mégis jó volna, ha a központi hatalmaknak megengedjük, hogy annyi fényüzési cikket importáljanak, amennyit csak meg tudnak fizetni. Tudom, hogy sok bizonyíték szól véleményem ellen. Mégis amellett maradok, hogy sokkal előbb tettük volna tönkre ellenségeinket, ha helytelen módszert nem követünk. Hiszen csúlán az ellenség gazdasági lökretétele. Körülzártuk a központi hatalmakat. Arra a világgá kürtölt ürügyre szolgáltatunk nekik módot, hogy békés polgárait ki akarjuk éhezteni. Ezzel a politikával lehetővé tettük az ellenséges kormányoknak, hogy népeiket a takarékoság erős rendszerébe kényszerítsék. Pedig mi nem követeljük ellenségeinktől, hogy takarékoskodjanak; ellenkezőleg, azt tartjuk, hogy minél többet pazarolnak, — annál jobb nekünk. Minél többet pazarolnak, annál előbb elgyengülnek. A központi hatalmak csak küldjenek aranyat a külföldre fényüzési cikkekért. Ahogy mi tudjuk, ezt eddig nem igen tették. A központi hatalmak váltóárfolyamainak elértektelenedése volna leghűségesebb fegyvertársunk. Ezek a váltóárfolyamok a háború kitörése után alábbzártak ugyan, de azóta csodálatosan tartják magukat, egyesegyedül azért, mert a központi hatalmakat minden bevétel elől elzártuk. Ellenségeink biznak a győzelemben és lelkesedésük nem ismer határt. Kényszerítettük őket, hogy nagy áldozatokat hozzanak és most a vértanúság dicsfényében teszelegnek maguknak. S éppen ez az, amit nem akarunk. Tudom, hogy most már nem változtathatjuk politikánkat. Ez egyszerűen lehetetlen volna. Am ez nem zárja ki azt, hogy mégis hibát követtünk el, amikor a központi hatalmak kiéheztesítésére irányuló politikára szántuk el magunkat.

Ezek a fejtegetések mutatják, mennyire veszélyezteli köz- és pénzgazdaságunkat a nélkülözhető cikkek behozatala, mely elé most már gátat vet a fényüzési cikkek behozatalát tiltó kormányrendelet. Nélkülözhető cikkek behozatala gyengíti közgazdaságunkat, fináncziánkat és így hadviselő képességünket is. Minthogy eszödszerint a behozatalt minden emelkedése nemcsak csökkeneti vagyonunkat, hanem valutánkra is kártékonyan hat. A fényüzési cikkek behozatalának eltiltásával tehát valutánknak külföldön való megerősítését érjük el.

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé nyomatékosan, hogy a külföldről hozott egyéb cikkekkel, különösen élelmiszerekkel, melyeknek behozatalt kormányaink megengedik, a legnagyobb takarékoságot kell tanúsítanunk. Ellenségeink kiéheztesítési szándékát meg kell törnünk és ezt elősegíteni mindenki hazafias kötelessége.

Ami pénzt így megtakarítottunk, annak megfelelő kamatoztatására a legjobb alkalom nyújtja a most aláfírásra kerülő negyedik hadikölcsön.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal lőpénztára, Képviseletének.

K Ü L Ö N F É L É K.

Visszavárzásolás.

Messze ismeretlen tájra vágyom
Beláthatatlan pusztán járkálók.

*Nem látok embert, nem látok senkit
Melankóliámon tán ez segít.*

*Ah az első tavaszi napsugár
Mint résségit! — S mámorba ringat át;
Elfognak édes álomlátások
S rég letűnt ifjúságomat látom.*

Kormány E.

— **Püspöki látogatás.** Dr. Premus Domonkos zágrábi püspök, rokonainak látogatására a múlt hét elején, Muraközben járt, mely alkalommal nemcsak perlaki rokonait látogatta meg, de megfordult Beliczán s a szomszéd községekben is. Szerdán Csáktornyan is volt püspök úr öméltsága, amikor dr. Hajós Ferenc országgyűlési képviselő is meglátogatta. Dr. Premus pü-pök csütörtökön a délutáni vonattal visszautazott székelyére.

— **Kitüntetés.** Ferenc Salvator főherceg kir. fensége a háború alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemek elismerésül a Vöröskereszt hadiékítményes ezüst díszérmét adományozta dr. Braun Nándor alsódomború körornvosnak és dr. Szabó Zsigmondnak, Szucsics Aranka, Zala Nelly önk. ápolónőknek.

— **Kinevezés és kitüntetés.** Lázár Alajos okl. tanítót, intézetünk volt növendékét, fél éves harcléri szolgálatát határnapján keltes kitüntetés érte: kineveztek tartalékos hadapróddá és őfelsége a király a II. oszt. ezüst vitézségi érmet is tüzetle a mellére. A kinevezést és kitüntetést az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért érdemelte ki a derék katona. Az alkalom erre egy kémszemle alkalmával kínálkozott, amikor Lázár éjjel lopva csúszott be az ellenséges állások között lévő ellenséges páncélvonatba, orosz tábori őrszonalon keresztül, orosz figyelő őrszemek mögött. Ott volt 24 óráig és lerajzolta vázlatoszerűen az ellenséges állásokat. Ez, szerinte, nem nagy dolog volt. »Igaz — írja Lázár — hogy azelőtt az egész héten át járőrömmel kutattam, kerestem a helyet, ahol a tábori őrszonal megszakad s ahol a legkevesebb kockázattal lehet átfutni. Egypárszor verekednem is kellett és végre megpróbáltam. Sikerült. Biztos voltam benne, hogy átszúszom.«

— **Megbízás.** A kir. tanfelügyelőség a viziszentgyörgyi iskolaszéki jegyzői teendőket s az iskolai adminisztratív ügyek végzésével Major János községi tanítót bízta meg.

— **Adomány.** A Szent Antal perselyéből a Csáktornyai Jóléti Bizottságnak 30 K-t juttattak, mely adományért hálás köszönetet mond a bizottság elnöksége.

— **Orvosi helyettesítés.** Miután dr. Szabó Zsigmond perlaki járásorvos, mint népfelkelti szolgálatot teljesítő ezredorvos, bevonult, a perlaki járásorvosi teendőket ellátására, mint helyettes, dr. Kovácsics Ferenc csáktornyai járásorvos, tb. főorvos rendeltetett ki. A muracsányi körorvos helyettesítésével pedig dr. Wolf Béla csáktornyai körorvos bízott meg.

— **Katonák adakozása a Vörös Kereszt Egyletnek.** A helybeli katonai tartalékházban levő katonák szabadságolásuk vagy egyéb öröndetes események alkalmából a tartalékházban elhelyezett pörsölybe a Vörös Kereszt helybeli fiók egylete javára rövid pár hét alatt 106 K-t adakoztak, melyért ez uton is köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Adomány.** Kayser Lajos grófi titkár úr, hősi halált halt fia, Kayser Miklós m. kir. honvédszázados adományaként 100 K-t küldött a Vörös Kereszt csáktornyai fiók egylete javára, melyért ez uton is hálás köszönetét nyilváníja a választmány.

— **Közönetnyilvánítás.** A Szent Antal perselyéből Pálya Mihályné urnő 30 K-t volt kegyes a Vörös Kereszt csáktornyai fiók egylete javára juttatni, melyért ez uton is hálás köszönetét nyilváníja: az elnökség.

— **Jótékonyág.** P. T. Gyékényesről 60 koronát küldött a csáktornyai szegényeknek a Szent Antal perselybe.

— **Kárpáti nap Drávanagyfaluban.** A Drávanagyfaluban május elsején megtartott iskolai ünnepély fényes anyagi eredménnyel is járt. Az iskolában s a társadalom körében eszközölt gyűjtés 123 K-t juttatott az elpusztult kárpáti falvak felépítésére megindított segélyakció anyagi támogatására.

— **A hadikölcsönjegyzés Csáktornyan.** Csáktornya községe ismét tisztességesen vette ki részét a hadikölcsön jegyzésből. A lezárás alkalmával megállapított 1,517,650 K összeg fényes bizonyossága a kis város hazafias érületének, melyből kifolyólag a Haza oltárára újabb önkéntes áldozatok hozott. Ehhez az összeghez a Csáktornyai Takarékpénztárnál 641000, a Muraközi Takarékpénztárnál 466600, a Csáktornyaivideki Takarékpénztárnál 410050 K-t jegyeztek. Mind a négy hadikölcsönre a jegyzések összege 3 millió 698 ezer 650 K-ra rüg Csáktornyan.

— **Madarak és fák napja.** A csáktornyai áll. tanítóképző intézettel kapcsolatos gyak. iskolában a Madarak és fák napját május 25-én ünnepelték meg. Az ünnepély a következő programmal folyt le: Tavaszi dal, ének; Grau Géza gyak. isk. tanító beszéde a madarak védelméről s a fák ápolásáról; Vig madárkak serege, ének; Kis fiú és a madárka, szavaltva Vurucics János III. oszt. tanuló; Erdei dal, ének.

— **Képesítő vizsgálatok.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben az osztály- és osztályképesítő-vizsgálatok május hó 22-én kezdődtek a IV. éves növendékek írásbeli vizsgálatával. A szóbeli és gyakorlati vizsgálatok Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő előnöktele alatt folytak le s befejezést nyerne május 29 és 30-án.

— **Hadikölcsönjegyzés Muravidon.** Nincs még két hónapja, hogy Muravid nagyközség egyhangulag jegyzőjévé választotta Török János volt damásai körjegyzőt s a most lezárt IV. hadikölcsön jegyzés megmutatta, mennyire megérdemelte az új jegyző a beléje helyezett bizalmat, de megmutatta egyúttal azt is, mit tehet egy oly agilis vezetője a községnek, amilyen Muravid fiatal jegyzője. Az ő fáradságtalan agilitásának, mellyel népét a hadikölcsön jegyzésének szükségességéről felvilágosítani törekedett, köszönhető, hogy Muravid községben a negyedik hadikölcsönre 48800 K-t gyűjtött. Ehhez a tényhez felesleges minden kommentár. Eleget beszél maga az összeg. Itt csak elismerésünkel fejezhetjük ki a hazafias kötelesség hű teljesítéséért a vezetőnek, aki a község ügyei mellett a Haza szent érdekeit is szíven hordozza.

— **Előkészítő tanfolyam.** A katonai szolgálatot teljesítő volt III. éves intézeli növendékek részére tudvalevőleg előkészítő tanfolyam rendezését rendelte a miniszter-

rium. Ezt a rendelkezést egy utóbbi rendelkezéssel azokra az intézeti növendékekre is kiterjesztették, akik ez évben váltak be s katonai szolgálatra bevonulnak. Ezeknek bevonulását május 29-ikéről június 30-ára halasztotta el a hadvezetőség, hogy az előké szülő tanfolyamot látogathassák. A tanfolyamot Zrínyi Károly intézeti igazgató május 25-én nyitotta meg. A tanfolyamon eddig 12 katonanövendék jelent meg, kik közül 8-an a harctérről jöttek. Ez évről 6 növendék vesz részt a tanfolyamon. A tanfolyam hallgatói naponként hét órai oktatásban részesülnek. Az intézeti tanárok előadásait aznap délután megkezdték.

— **Pénzszomjas egerek.** Nem nálunk történt, de közbőljük, mert nálunk is megtréhenhetett volna. Az történt ugyanis egy hajdumegyeyi paraszt gazdával, hogy 120 K-t kapott 2600 K penészes bankóért, mert a pénzt a kukoricagörében tartogatta elrejtve s csak azért hozta napvilágra a bankókat, mert a bankban be akarta cserélni az egerek által roslává össze vissza lyukgaltatott papíros-pénzt. Falusi kapzsisága kuporgatta össze a csomó pénzt, de nem volt áldás rajta. Az egerek ráglák össze bizonyára annak a kukoricának a fejében, melyet drága pénzen adott el előlük az agyonsanyargalt városi embereknek.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színház mai előadásainak követező műsora van: Hadi híradó; A nagy eset (detektívdráma 3 felv.); Fürdőkaland (vígját. 3 felv.). — A héten a csütörtöki előadások műsora a következő: Bergen ége (aktuális felv.); Mézeshelek alkonya (boh. 1 felv.); A Westendei Rejtély (Psylander bűnügyi tört. 3 felv.); Elnök úr! (vígját. 2 felv.). — Janovics Jenő magyar filmjűdonsága: »Havasi Magdolna« jön.

— **Az elősertések maximalása.** Hosszú és heves harcok után a kormány végre elélyes lépésre szánta el magát, hogy a sertéshus és az élő sertések ára körül észlelhető visszaéléseknek gátat vessen. A kormány ugyanis beható tanulmányozás után arra a meggyőződésre jutott, hogy maxmálnia kell az élő sertések árát is. Ebből kifolyólag kijelentés van rá, hogy az élő sertések, valamint a sertéshús, a szalonna és a zsír árának kapcsolatos maximalása már legközelebb megtörténik. (Az Est).

— **Stridóvár hadikölcsöne.** A hazafias buzgalom, mely sorompóba állította az itthon maradtakat a rajvonalba küzdők anyagi támogatására, Muraköz délnyugati sarkában is érvényesült. Itt is történt nagymérvű jegyzés ami különösen Danitz Sándor és Lippich László érdeme, akik házról házra járva, Stridóvár és környékének lakosságát jegyzésre buzdították. A Stridóvári Takarékpénztárnál összesen 466 ezer korona költést csináltak, ami ezen az exponált helyen rekordszámba menő eredmény.

— **A háború.** A mult hét harci eseményeinek az előterébe az olasz offenzíva került. Gondos előkészítés után a hét elején megkezdődött csapataink előnyomulása a déltől Etsch völgyében, mely rövid egy hét alatt lenomenális sikerekre mutathat. Az események nagy gyorsasággal fejlődtek és alakultak ki s csak egy hétnél kellett elmúlnia, hogy a legsemmirevalóbb ellen-séggel leszámoljunk. A mult heti előharcok után ezen a héten vitéz katonáink Armen-

teren hegyhát csúcsát vették birtokukba, s a lafrauni fensikón át a Brand völgyében Langeben, Monte Tomeno s a Monte Majo vonalat szállták meg, majd olasz területen Campolongo és Verena páncélerődöket foglalták el s kergetik az olasz saját földjén a lombard-velencei síkság felé. Május 25-én Asiago és Arsiero előtt arattak csapataink fényes győzelmet. A Sugana szakaszon csapataink meghódították a Civaront. A Corno di Compoveredolói Meataig terjedő egész hegyhátat pedig elfoglalták. A menekülő ellenség leghatásosabb tüzérségi tűzünkben nagy, véres veszteségeket szenvedett. A Monte Cimonaól északra fekvő erdőségeket s a hegy csúcsát is megszállották. Vitéz seregeink már két kilométerre állnak Arsierótól, melynek lába már a Lombard velencei síkság egyik völgyébe nyúlik. A zsákmányolt ágyuk száma már 200-ra emelkedett s legalább ugyanannyi géppengyver és 300 kérekár került birtokunkba s közel 30000 az olaszok száma, akik fogaágba estek, közel 600 tiszttel köztük 2 ezredes s 30 törzstiszttel, a hadüzenet évforduló napjára, melynek megünneplésére nagymérvű előkészületeket tettek Olaszországban. — Verdun körül is egyre tart a harc. A franciák és angolok kétségbeesett védekezése dacára is egyre előnyomul a németek edzett hadserege. Az avocourt—enesi országút mindkét oldalán árkokat foglaltak el a németek s a 304. sz. magaslat keleti lejtőjén is befészkeltek magukat. Mindkét helyen 18 francia tiszttel s 748 főből álló helyénységet fogtak el. Használó sikereket értek el a Mort Hommenél is, amelyet ezúttal teljesen elfoglaltak s 51 ágyut és géppengyvert zsákmányoltak, továbbá Douaumontnál, ahol 600 foglyot ejtettek s 12 géppengyvert zsákmányoltak. Az angolok is kikapart Nieuporttól keletre, meg Givenshytől délnyugatra, ahol 9 angol tiszttel s 252 angol katonát ejtettek foglyul a németek. — A többi harctéren aránylag nyugalom volt a mult héten.

— **Új rend a fölmentések körül.** A hadügyminiszter és a két honvédelmi miniszter együttes rendeletben tették egyöntetűvé a fölmentések körüli eljárásokat. Eszerint annak, aki a fronton van, vagy utban a front felé, — a fölmentés önmagától megszűnik. A menetszázadba beosztottak közül is csak azokat szabad elbocsátani, akiknek a fölmentése 48 órával előbb érkezik meg a menetalakulat elindulása előtt.

— **Az 1866—1897 ben születettek behívása.** A legutóbbi bemutató szemléknél alkalmasnak talált 1866—1897. évben születelt népfelkelőköteleseknek tényleges szolgálata való behívása — mint a Külügy-Hadügy jelenti — az aratási időszak befejezte előtt nem várható. A szemlék csak azt a célt szolgálják, hogy a hadsereg számára egy most, mint a jövőben is kellő számú pótlás álljon rendelkezésre.

— **Figyelmeztet a posta.** A posta és távirdaigazgatóság figyelmezteti a közönséget, hogy egyes kartondobozgyárosok oly gyenge dobozokat készítenek, amelyekben táborba küldeni nem lehet semmit, mert a hosszú utat nem bírják ki. A tábori postákhoz címzett küldeményeket erős vászonpapírra, fadobozba vagy erős kartondobozba kell csomagolni és zsineggel is föbbször át kell kötni. Figyelmezteti a közönséget arra is a posta, hogy a levélgyűjtő szekrényekbe ne dobáljon nagyalku leveleket, hirlapokat

és nyomtatványokat, mert azok fenmaradnak, sőt fentartanak rendes alakú leveleket is, amelyek aztán hosszabb ideig a levél-szekrényben maradnak.

— **Elmaradnak a mértékhiitelesítések.** A kereskedelmi miniszter rendeletére a szokásos időszaki mértékhiitelesítéseket a háboru további tartamára beszüntették, mert a mértékhiitelesítő hivatalok személyzete a háboru folytán jelentékenyen megcsappant, figyelmezteti azonban a miniszter a törvény-halóságokat és a rendőrséget, hogy a mérlegetek a fenti rendelkezés dacára, időnkint vizsgálja meg és az észlelt mulasztásokat vagy visszaéléseket szigoruan büntessék meg.

— **A hivatalos bélyegzők készítésének ellenőrzése.** A hivatalos lap közli a belügyminiszter újabb rendeletét a hivatalos pecsétnyomókkal és bélyegzőkkel elkövelhető visszaélésekről. A rendelet szerint pecsétnyomót vagy bélyegzőt, a mely közhatalóság, közhivatal, vagy közhitelű személy ezen minőségének jelzésére szolgál, csak posta útján kézbesített és hivatalos pecséttel ellátott írásbeli megrendelésre szabad elkészíteni és ilyen pecsét elkészítését csak akkor szabad elvállalni, ha a megrendelő a megrendelésre való jogosultságot hivatalosan igazolja. A ki ezen rendeletet megsérti, kihágást követ el, a melyet 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetnek.

— A »Vasárnapi Ujság« nagy mennyiségű rendkívül érdekes harctéri képen kívül különleges érdekességeket is közöl: Juszkó Béla a kiváló festőművész emlékeztetését a szerbiai harcokból Hadi piktor naplója rajzokkal, amelyeket a művész maga illesztéit szép rajzokkal, képekkel az Augusztus-hajó idejéről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László regénye, Szőlősi Zsigmond tárczája, Walter Bloem regénye. Egyéb közlemények: képsorozat az élelmiszer-hamisításról, s a rendes heti rovatok. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre öt korona, »Világkrónika«-val együtt hat korona. (Budapest, IV., ker., Egyetem-utca 4.)

— **Megadóztatják a 20.000 koronán aluli jövedelmet is.** A hadsegélyezés különböző feladatainak, főleg a rokkantak ellátásának biztosítása végett a kormány annak idején adót vetelt ki az évi 20.000 koronán felüli jövedelmekre. A kormány most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a huszezer koronán aluli jövedelmeket is megadóztatja. Először megadóztatná a 15.000 koronán felüli jövedelmeket, azután sor kerülne a 10.000 koronán felüli jövedelmekre s ha az ekként elért összeg a szükségletet még mindig nem elégítené ki, úgy megadóztatná az 5.000 koronán felüli jövedelmeket is. Az 5.000 koronán aluli jövedelmek minden körülmények között mentesítve lesznek a hadiadó alól.

— **A burgonyakészletek bejelentése.** A földmívelésügyi miniszter fölhívja a gazdákat, hogy ha eladatlán és romlatlan burgonyakészletek vannak, azokat haladéktalanul jelentsek be, nehogy esetleg előfordulhasson az az eset, hogy mig egyes helyeken fölösleges, fölhasználatlan készletek vannak, addig az ország más pontján a lakosság hiányt szenvedjen s termését se biztosíthassa.

Szeretetteladományokat a frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal!

Átvetteli küldeménye, IV. Vác-utca 38. sz.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imajo poslati na ime urednika v Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povužljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cěna je:
Na cělo leto K 10—
Na pol leta 5—
Na četvert leta 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Veliki dobički nad taljanom.

Počeli smo navalu na taljane. - Ober dvadesetčetiri jezer taljanskih zarobljenikov v prvim tjeđnu. - Odzeli smo od taljana više, kak 160 štukov i do 100 mašinastih puškah. - Taljan je svigdi bit i s krvavom glavom retirira. - Tužiju se talijani na saveznike. - Nove bitke pri Verdüno. - Ruski aeroplan ober Vilna varaša.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) 1.) Kaj smo vre zdavnja cěkali, to se je 14 ga majuša dogodilo. Naša vojska je offenzivu, tojest navalu 14 ga majuša po cělom frontu proti taljanu počela. Zabada v taljan svoju vojsku takaj skup spravil, vojna sreća — hvalja budj Previsnjemu! — je i ovdi nam poslužila. Taljani su v prvoy navali četrdeset kilometrov nazaj pretisjeni bili i njihove prve dekunge smo jim prevzeli i njih odtirali.

2.) Pri Doberdou smo 5 oficirov i 150 vojnikov polovili. Pri San Martinu smo 3 oficirov i 140 vojnikov v ruke dobili. Pri Tolmeinu smo jednoga oficira i 116 vojnikov v sužanstvo odegnali. Pri Rovereltu i v drugih městih smo takaj srećno vojvali.

3.) Prvi den 14 ga smo v ovih bitkih svega skupa 65 oficirov i 2500 vojnikov, 11 mašinastih puškah i 7 štukov odzeli od neprijatelja. Izvano toga smo jednoga taljanske replana vunišili v zraku.

4.) Drugi den 15 ga su naše čete dalje vojvale proti neprijatelju taljanu takaj srećom. Svigdi smo srećno zvršili navalu. Tak, da smo drugi den vre nabrojiti mogli svega skupa 141 polovljenih oficirov, 6200 vojnikov, 17 mašinastih puškah i 13 odzetih štukov.

5.) Majuša 17 ga su naši junaki opet 900 novih zarobljenikov, med njimi 12 oficirov dobili i novih 18 mašinastih puškah i takaj novih 18 štukov od taljana odzeli.

6.) V ovim dnevi, gda smo navalu počeli, su naši replani takaj počeli svoju navalu proti taljanskim varašim. Replani su bombe hitali na Venecija, Mestra, Kormons, Cividale, Udine, Trevizo varaše. Vnogo hižah i željeznickih stacijah podrie i vužgale i vnogo ljudstva su zaklale bombe.

7.) Majuša 19 ga su opet novi znameniti i veseli glasi došli iz taljanske granice. Navala naših šeregov dalje traja i pod jednom napreduje. Ov den je nadzapovedništvo javilo, da je broj taljanskih zarobljenikov ober 10 jezer došel. Oficirov su naši 196 vlovili, 61 štukov i 51 mašinastih puškah odzeli.

8.) Naši honvédi i ustaši su prevzeli Kampomolo i Terero zvane tvrdjave, koje na 1800 metrov visokoj planini ležiju. Taljan s krvavom glavom beži.

9.) Majuša 20 ga je vre naša vojska ober 13 jezer zarobljenikov prebrojiti mogla. Broj od taljanov odzetih štukov je vre na 107 došel.

10.) Majuša 21 ga smo opet nove dobre glase dobili od bojnog polja. Na novo smo polovili 84 oficirov i 3000 vojnikov i 25 štukov odzeli od taljana.

11.) Svega skupa je v naše sužanstvo došlo v prošlim tjeđnu ober dvadeset jezer vojnikov i blizo 450 oficirov. Odzeli smo od njih ober 150 štukov i do 100 mašinastih puškah.

12.) Ako bu to i dalje tak išlo, onda budemo s taljanom friško gotovi. Čěli svět od vitežtvu naših vojnikov govori, koji su v jednom tjeđnu već napravili, kak taljan v jednom cělom letu. Kaštigovanje taljanske vkanjivosti se je dobro počelo, pak bude s Božjom pomoćjom i dobro dokončalo.

13.) Jedno leto je tomu, da se je zeznala taljanska čalarnost. Taljan je mislil, da bude od nas vkraj trgnuti mogel Istriju, Dalmaciju, Fiumu, Dolnjega-Tirola, ali se je vkanil. On je na nas navalil, mi smo se jedno leto dugo samo branili, med tem postrelali mu vojnike, a on niti korak neje mogel naprej.

14.) Vezda je red na nas došel. Mi smo ve počeli navalu i vre prvi tjeđen pokazali jakost naših rukah, s kojimi budemo mu i na dalje suške dali, koje si je on dobro zaslužil. Ako Bog da, budemo za malo vrěme kre Venecije, pak kre Padove gnali taljane pred sobum.

15.) Najteži se je vojvali pri našoj i taljanskoj granici, ar su tam same visoke planine. Jeden děl našeg vojničtvu se vre prama dolinama približuje. Ako bude cěla vojska na ravnici, onda bu stopram dobro išlo našim vojnikom, koji su se v Ruskoj navćili, kak je treba na ravnici biti, pak tirati neprijatelja.

Nemci pri Verdünu takaj napreduju. Majuša 20 ga su polovili 1346 francuzov,

odzeli 8 štukov i 16 mašinastih puškah To je lěpi napredek, ar se francuzi pri Verdünu jako držiju. Ali sve zabada v. Nemškomu vitežtvu nema para. Po malen, ali sigurno se približava k festungu Verdünu, kojega je svojimi velikimi kanoni vre cěloga porušil. Ako Verdüna nemci predobiju, pak ako budemo s taljanom gotovi, onda bude se vre moglo od mira govoriti. Mir je vre v zraku i v dušah svih narodov. Samo trebamo još malo potrpenja, pak k tomu još malo napredovanje, budu došli sami naši neprijatelji prosit za mir. K tomu dodajemo još, da predsjednik zjedinenih državah Južne-Amerike hoće pozvati iz svih orsagov vladne izposlanike na spravišće, da se tabor dovrši.

Na ruskom frontu, niti pak drugdi nega nikaj novoga. Za nas su dosta veseli glasi oni, od kojih smo denes pisati mogli. Boljše glase za vezda niti netrebamo, kak su oni, da taljane bijemo.

Nekaj Medjimurcom.

1.) Veli se, da je Medjimurje na glasu, pak medjimurski puk v dobrim glasu. Ali morem reći, da to v više mestih nije tak. Ima još puno takvih ljudih v Medjimurju, koji v vezdašnjem taborskim vremenu nepoznaju svoju dužnost prama Bogu, prama domovini, prama svojemu bližnjemu, pak niti prama sebi.

Od nekojih naših falingah hoćem s dopućenjem gospodina urednika naših novin, vezda ovdi se spomenuti.

2.) Prvo je, da neznamo i nećemo v vezdašnjih težkih vremenah tak šparljivo živeti, kak bi treba bilo. Nekoji tam mećeju peneze, gđe jih nišći neprosi, niti ne terja, nekoji pak tam, kam nije potrebno. A gde bi moral dati, tam šekutori imaju posla i občinsko poglavarstvo. Istina je, to znamo, da su denes potreboće vekše, kak da je mir. Ali ipak drugo je, kaj mora biti, pak drugo, kaj ne mora biti, ar bez ovoga moremo živeti.

3.) Vidimo, kakva nesreća nas je pohodila, kaj budu vnoga deca bez oca ostala, vnoga žena bez muža, a roditelji bez

sina, koji bi jim bili doma na pomoć. Za to je orsag odredil takovim siromakom vu penezi nekakvu pomoć. Ali takove sirote kam deneju one peneze, koje jim je orsag dal? Kakvoga hasna si priskrbiju iz ovih penezov?

4) Jedna si kupi cifru na se, druga vu krčmi popije, pak misli, da bu sve dobro, ako na mešu nese peneze za onoga, koj je vu taboru. To je lépo i potrebno, da se izmislimo iz onih, koji su vu taboru i za njihovo zdravje, pak životu gospodinu Bogu se molimo. Ali takve sirote, koje niti kruha nemaju doma, bi si morale premisliti, kam peneze deneju. Bi lepše bilo, da bi one za svoje muže same skrušeno molile, a ne za peneze moliti dale i s tem iz vust svojih decah kruha vun potegnule. Gospodin plebanuš moraju mešu služiti, ako jih gdo prosi, ali se sigurno nedopada niti njim, ako takve daju paradnu mešu služiti za svoje muže, koje su prisiljene da iz one neštere forinte živiju, koje jim orsag daje.

Vnogi misliju, da su za svoju vèru dosta učinili, ako na mesto njih svećenik moli. Koj se ne zaufa vu Boga, ne hodi v cirkvu, ne moli Boga, ne živi tak, kak Božje i orsačke zapovèdi zapovèdaju, on zabadava da mešu služiti, ar takvomu nebu gospodin Bog pomogel.

Vu vnoгих mestih orsačke pomoći ne su pravedne, pak je niti ne moći po pravici rezdeliti orsačku podporu. Zbog toga bi dobro bilo i to bi se i gospodinu Bogu dopalo, ako bi zmogneši ljudi, jaksi gospodari na pomoć bili onoj siromašnoj dečici, koja su bez otca, bez kruha i bez krova ostala; kojim je otec vu taboru vumrl, ili plezirani, da nemre sebe hraniti, a ne kaj bi dečicu; a gde je sirota vdovica s 3 ili 5 dečicom i kvartelj mora plaćati.

Ov nesrečni tabor je vnoгим siromakom, koji su od početka vu taboru, a žena, pak dečica domaj, na veliki kvar, a vnoгим švindlerom na hasen, koji su betežni na oči, na vuha i druge velike belege imaju, samo da nejdeju domovinu braniti, a domaj moreju trgovinu tirati, jezere skupaj grnuti. Pri tem neje slèpi, niti gluhi. Kak svi znamo, ovi, koji su si jezere skup ztrgivali, niti orsagu nečeju na pomoć biti.

Nekoji bogataši nedaju vun pšenicu, nego ju daju semleti, pak siromakom na kile prodaju po 1 korun i 70 fillerov. Takovi i s marhom kšeftaju, da siromak, koji kakovu marhu prodá za mesara, nemre si drugu kupiti. Takovim je tabor na hasen, osobito, ako siromaku, koj mu na polju pomaže pri delu, ne plati težački trud pošeno.

Ako takvi, kojim je tabor na hasen, bi pomagali siromakom, siromaškoj dečici, sirotam vdovicam, plezercom, njim bi i dragi Bog na pomoć bil.

Ovi bogataši naj se malo premišljavaju, da je po dobrim činih moći vrednomu postati za nebo. Pak je za premišljavati i to, kaj svèto pismo veli: »Učini ono svoje-mu bližnjemu, kaj je i tebi po volji, da bi gdo i tebi učinil!«

Vu Dékánfalvi. Tököly Márton.

Ide muska vun z Karpatov.

Ajde muska vun z Karpatu,
Dimo kuhat hrbatehe.
I kozačka propaganda,
Granat, šrapnel vu vam banda.

Nikoljević vun z Lemberga,
S vojskom ajd do Petersburga,
Pregledal si dost Galiciju.
A ve beži vu Rusiju.

Ruski car z Varšave ide,
Nikolsejevu namigne,
Vojska dobro nemašira,
Car srdito komendira.

Bežali su tja do Riga,
Za Varšavu ga ne briga,
Pri Rigi su obrnuli,
Puške su vu brég vuprli.

Pri Rigi su se vuprli,
Nemški šrapneli predrli,
Muska beži na sve strane,
Jen za drugim kriči Pane,

Wladimir-Wolinski. Fic Ernő honved.

Na talijanskim frontu.

Jeden tijeđen je minul od leta, kak su nas talijani izdali i odzaja za nami nanas se navalili, kakti na negdašnje saveznike. Pripetila pak se je to onda, kad je Austria-Magjarska za svoj život najvekšega boja tirala sa rusima.

Denes je sve drugač. Onda su talijani navaljivali se nanas i mi braniti smo se morali. Denes pak se naši navaljivaju na talijane i sad se oni moraju braniti.

Pred leto danom talijani, kad su se već jedno čelo leto proti nam se spravljali, s celom močjom su nanas vdrli onda, kad smo mi na talijanski granici samo menjše patrole imali. Mi smo onda na onim frontu slabi bili, ali talijani denes, kad smo mi počeli ofenzivu, nè su slabi, neg puno jakši i vekšega šerega imaju kak mi, pak itak moraju retirérati.

Na četerdeset kilometrov dugi liniji su naši slavni vojnici pretisnuli nazat talijane i med tem toga od majúsa petnajstoga zavzeli su tri velike festunge, polovili su dvajesti četiri jezer četiri sto talijanov, zadobili su dvèsto petdeset i jedan kanon i jedno sto i jedno mašinspušku, nezmerno municije i svakojačkoga drugoga blaga.

Neje to mala rëč, ako si premislimo, da na svako jezero zarobljenih talijanov dojde osem zaplienenih stukov. Proti tomu vu lanjski ofenzivi na svako jezero zarobljenih rusov samo jedan zaplieni stük je došel. Iz ovoga računa moremo videti kaj su naši slavni vojnici od majúsa petnajstoga napravili na talijanskim frontu. Denes je Talijanska skorom vu takvim položaju, kak je Belgia ili pak Srbia.

Onu liniju koju su naši tak slavno predrli, talijanom je zapoved bila do zadnjega človeka braniti.

Čadorna talijanski vodja radbi polekšaval celoga posla i tak veli, da samo naj prveše pozicije je spraznil i odpustil nam. Istinu pak je to, da to je bila naj jakša i najmočneša talijanska pozicija. Naši s malim zgubičkom su zadobili ovu liniju, jerbo iz nenada su se ovdí navalili na talijane.

Talijani sami prepoznaju, da nè su se ovdí nadjali naše ofenzive i čisto drugdi su bili pripravni na to. Svajcerske novine pišeju, da talijani dvanajst mesecov nigdi su nè mogli tak slavno bitku zadobiti.

Takodjer vidi se iz toga, kak veliko bitku su naši zadobili, kuliko stukov su zaplienili, jerbo stuke navadno samo onda je moći od neprijatelja odzeti, kad je čela pešička linija predrta i vunštena.

Najvekši strah je vu Severnoj Talijanskoj nastal, kad su počuli, da austrije-magjarske šeregi započeli su ofenzivu vu Tirolu. Talijanski vodja od kraja tajil je toga špota, ali kad su begunci vu Majland i Ferraru došli, taki se je sve posvedočilo, kak mora talijanska vojska retirérati. Vnogo begunca je već vu Majlandu i Ferrari, jerbo naše bombe i granati talijanska sela i varše već rušiju.

Dvanajst mesecov nè su mogli talijani nikaj postiči drugo kak to, da su Görza porušili, za kojega su tuliko krvi preljali pak itak su ga nè mogli zadobiti. Denes su dale od njega, kak su od početka boja bili. Talijanski orsag zaslužil je svoju sudbinu, jerbo sve ono zabadav jim je bilo ponudjeno za kaj su sad na hiljada i hiljada ljudstva pogubiti morali. Talijani nebudo tak hitro pozabili majúsa dvajstičetrtoga, kojega su sad s velikom svečanostjom šteli oblužiti vu Rimu.

Naše čete neprestalno napredujeju, najmre pak na Vezzana-Lusern liniji. Talijani presiljeni su bili na zapadne brege se poteći. Gradcki vojni sbor je vun zbil talijane iz prve linije, za koju su tak vnogo krvi preljali talijani. Iv Verre su naši napredrli i s jednom šturmom su zavzeli 2050 metrov visokoga Cima Manderiolo zvanoga brega, zatem su jedna pozicija za drugom našim vu ruke došle. Talijani hrabro su se branili i naši samo s velikom teškoćom su je mogli iz brega doli pretirati. Za ovim bregom došel je 1235 metrov visoki Tormeno brég i 1500 metrov visoki Monte Majo brég.

Denes već na talijanski zemlji tiraju pred sobom neprijatelja i na talijanski zemlji su zadobili Monte Verena zvanoga festunga. Vu Bergen zvanaj talijanski občini vnogo blaga su zaplienili naši. Monte Verena festung na dvè jezero metrov visokim bregu stoji, četiri kilometre od tirolskoga hatara. Ovaj festung napujeni je bil s naj novešemi stuki. Ovdí su tuliko stukov zadobili naši, kak lani pri Gorlici.

Lehko se bude pripetilo, da naši za hrbet dojdeju onomu šeregu, koj pri Isonzo vodi stoji i ako se to pripeti, čeli šereg nam vu ruke dojde, ako predi nebude nazat se potegnul.

Talijani budo se brščas včekali toga da Venezija opet naša bude.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

Tužiju se talijani na saveznike. Sve talijanske novine tak pišeju, da zato mora talijanski šereg retirérati, jerbo od nikud nedobi nikakvo pomoć. Pišeju nadalje, kad je francuzki šereg vu zločesti položaj došel pri Verdüno, onda su talijani odniah odredili ofenzivu na ostrak-magjarski šereg, da stëm barem nekaj pomoreju francuzkomu šeregu. Takodjer špotaju i ruse, kojim su takodjer pomagali kad je naš i nemški šereg vu Ishodni Galiciji tiskal ruse i još oktobra meseca su bombardirali Görza i silno su vdirali na naš front, da stëm pomoreju rusom zadržati Riga i Dünaburga. Talijani sad prosiju i moliju se antantu, naj mu napomoć ide, ali pozabili su talijani, da denes je antant vu takvim položaju, da nikomu nemore pomoći, najmre pak nemoreju francuzi, od kojih žmeške stuke prosiju na posud. Rusi su takodjer straho, da

Hindenburg opet započne offenzivu pri Dü naburgo i ako jim tam predere fronta, zgu-bili budo tak Riga, kak i Dünaburg varaše. Dakle oni ne su vu takvim položaju, da bi mogli nekaj pomoć talijanom. Englezi pak ako bi i mogli, nečeju nikomu na veliko pomoć biti. Vidlo se je to vu Francuzkim, gde su ravno ne šteli se žuriti francuzom napomoć.

Vu ovim teškim položaju niti doma je ne nikaj dobroga, jerbo doma pak se narod buni, kojega nemoreju s nikakvami lažmi potišti. Čela severna Talijanska genula se je već i bežji pred našemi šeregi. Takov panik je vu severnim kraju, da stanovniki i s onih varašov se pospravljaju vun, koji su još jako dalko od fronta.

Neutralne novine pšeju, da talijani lekho budo opet zgubili Lombardiju, koja je prveše vrēme k nam spadala i gde je Radetzki general tulikoput napokal talijane.

Vu Talijanskim stopram vezda hočeju prevideti, kak bedasto su napravili, kad su nas izdali i vu boj se zmēšali. Austria—Magjarska zabadau bi jim bila odpustila lēpi falat zemlje i nekoje varaše i nebi bili morali vu tak veliko zlo natirati talijanskoga naroda. Ali sad je već zabadau jim tugu vati. Božja kaštga jih je postigla.

Nove bitke pri Verdūno. Nemško soldačko zapovedništvo javilo je: Neprijatelj zadnje dane po strahovitnem strēlanju opet je na sturmu isel od Mort Homena na zapad. Francuzki pešćki vu tri linijaj su stali i tak su počeli napredovati. Negdi, negdi vdrlu su nam vu prve jarke. Poldru-gu vuru je terpēla strahovitna kervava bitka. Nazadnje itak smo pretirali nazat francuze i ne samo, da smo naše jarke nazat zadobili, neg i francuze smo iz prv'h jarkov vun pretirali i nekoje važne pozicije zadobili. Francuzi barem su hitro spoznili pozicije itak su zato ne imali tuliko vremena, da bi sve štuke bili mogli sobom zeti. Osem zmehkkih štukov su ovd i zgubili. Stēm smo opet pokazali francuzom, da pri Verdūno našu liniju nebudo mogli genuti i nazat porinuti Francuzi dva dni jeden za drugim takve bitke su zgubili, da više ne jim je bila vola šturmati. Od potlam pri Maas vodi na obveda kraje samo štuki hrumiju i francuzom ne, e vola nazat zadobiti zgublene pozicije.

Fertal leta traja strahovitna borba za Verdūno i ovu vrēme došli su nemci do druge francuzke linije. Francuzki oficiri sami već tak pišeju, da za kratko vrēme francuzki šereg moral bude se od Verdūna nazat poteći.

Srbi nečeju već vojovati. Pašić srbski minister kad je vu Szentpētervaru bil, prosil je ruskoga kormana, da naj ne zahteva više od srbskih vojnikov, da cpet na bojno polje ideju, najmre pak ne vu Salon ku, jerbo tam pred nemci i bulgarci krv spustiju. Srbskoga šerega ne su zato nazat na noge postavili, da sad pri Vardar vodi i zadnji srbski človek dušu spusti. Antantu nemore to cilj biti, da Srbska ostane, neg i to ji mora cilj biti, da bude moć imala se i braniti. Kak se čuje rusi su obećali Pašiću, da više nebudo nikakvo žrtvu zahtēvali od Srbije. Tuliko samo hočeju, da srbi napomoć budo antantu pri Saloniki.

Odkud ideju nemške čete? Englezi nemoreju si premisliti, kak su moguću

nemci s tak velikom moćjom podjednoma vdirati pri Verdūno. Misliju si, da iz drugoga fronta voziju soldačiju pod Verdūn, samo to jim je žalostno, da neznaju odkud. Neznaju ali iz zapadnoga ili pak iz ishodnoga fronta jemleju vkraj soldačiju. Svrhoga toga neznaju, gde bi bil sad slabeši nemški front i gde bi se mogli na nemce navali.

Nemci pak su je tak spametni, da to nebudo englezom na nos obesili.

Bombardiranje Venezije. Majuša dvajsticertoga opet su naši zrakoplivci bombardirali Veneziju. Na večer ob deveti vuri hitro su pogasili električne lampaše. Kavane i krēme su zaprli i za par minut tak je bilo po celim varašu sve prazno i tiho, kak da bi svi bili pomrli. Mesec je jasno svētil. Za tertal vure doleteli su zrakoplovi, ali tak visoku su bili, da su je štuki ne mogli trofiti. Iz zrakoplovov više bombih su hitili doli. Nekoje palače tak su se vdrum por-dre, kak karle. Kad su zrakoplivci odleteli, tri mrtve i vnogo pležeranih su našli. Više milijun korun kvara su vu varašu napravili.

Ruski aeroplan ober Vilna varaša. Vpetek vjuro javili su, da od Smar-gona jedu rusk i aeroplan se preblizava. Jako megleno je bilo vrēme i to neje povoli zrakoplivcom, ali jeden nemški zrakoplov zato itak se je odmah vu zrak zdigel, da pretrgne ruskomu aeroplanu puta. Krasno je bilo gledati, da vu visini med oblaki nemški zrakoplivac našel je ruskoga. Nemški zrakoplivac odmah je sprožil mašinpušku i gustu je hital kuglje na ruskoga. Pazitelj ruskoga zrakoplova za par minut mrtve je opal doli, za malo vrēme pak je i aeroplan deli opal i podse zakopal kormanuša, koj je takodjer mrtve ostal na zemlji.

Rana žetva bude. Rad ima nas Bog: za tri tjedne želi budemo. Drugda po Petrovim smo navadni bili početi žetvu, ali letos tak se zori žitek, da deset danov predi budemo mogli žetvu početi.

Naši neprijatelji s mirom su kričali, da nas sprostili budo, naj probaju, ako moreju. Šetva je prek jako lēpa i to ne samo prinas vu Magjarskim, neg i vu Austriji, Nemškoj i Bulgariji. Nadaje vu Turskim i Srbiji koju smo mi zasejali, najmre pak lēpi je žitek vu Rusko-Polskim, gde je ne jedna mekota prazna ostala. Kak morje kad se burka tak se vija po celim Polskim lēpa pšenica, koja naša i nemška bude.

Ako k tomu dodenemo i Romaniju, koja se je zavezala, da svu pšenicu, kaj doma nebudo nucali, sve nam bude dala, onda za istinu sgladom nebudo nas neprijateljli obladali, ako nas već jedenput s oružjem nemoreju. To jedno pak već znamo, da s oružjem nebudo nas mogli preobladati, ako su nas do vezda ne mogli.

Romanija već vozi nam pšenicu i to na milijun i na milijun metercentov, koju je ne mogla lani i predlani poleg antanta prodati. Denes je sva naša i naših savezni kov. Antant se je jako zaufal, kad je na glas kričal, da za jedno leto od glada budemo pomirali i kleuč za mir budemo prosili, ali kak se vidi to nebude se pripetilo i predi budo naši neprijatelji gladuvali, kak mi.

Rad nas ima Bog, deset danov predi budemo želi.

Na ruskim frontu. Kad su na ruskim frontu glasa dobili, kak su naši slavno

napokali talijane, čele kompanije su počele od veselja tancati. Vuni na prvi liniji stojeći honvēdi počeli su kričati rusom, kaj se je pripetilo na talijanskim frontu, potlam pak su na velike table spisali:

— Talijane kervavo smo zbili. Našega kraljiča šereg na talijanski zemlji stoji!

Table su ponući tijam do ruskih dro-tov odnesli. Vjuro su rusi table zeli i prečitali su je. Drugi dan na večer prijeli su naši jedno rusko patrolu. Zapovednik patrole povelal je, da pre njegvi kompaniji veselili su se ovomu glasu. Potlam kad su oficiri došli, zeli su table i tak su govorili, da od toga niti jedna reč neje istina. Ne su magjari zbili talijane, neg naprotivno talijani neprestalno napreduju proti Beču.

— Ravno vu ovim veselju je pohodil ruskoga fronta József Ferdinand nadherceg, kojega naši dečki jako radi imaju, jerbo navēk se magjarski spomina s njimi i magjarskoga pantleka nosi za kapum.

Mir bude. Počēmsi od početka boja vniogiput smo čuli i čitali ove reči. Sad se tak vidi, da itak nekaj zlamenujeju. Od jedne strani Wilson amerikanski predsednik hoče ovoga posla vu ruke prijeli i već je vu amerikanskim saboru tak govoril, da došlo je vrēme zato, da Amerika pomiri neprijatelje. Od Wilsona čela Amerika zahteva to. Od druge strani pak španjolski kralj Alfonz i rim otec papa dogovorili su se, da vu svaki glavni varaš budeju jednoga političara poslali, da naj pozvediju, vu kakvo ime bi se mogla pogodba početi. Nemški i englezki ministri takodjer počeli su opet od mira govore dežati. Samo francuzom je ne to povoli, oni još senjanju od toga, da nemce preobladali budo i jeden veliki falat zemlje od nemce dobiju.

Glasiovitne englezke novine pišeju, da boju još po leti konec mora biti, jerbo već niti jeden orsag na bojnom polju više nemore postići, kak je postigel.

Pišeju pak ove novine, da vu boju došli smo do onoga vrha, odkud je već dalje ne moći iti, kaj se još bude pripetilo, to sve samo zato bude, da se skom predi mir sklopi. Centralni orsagi takvoga boja su započeli, kakov je još nigdar ne bil na svēto. Ovu let mora se boj zaključiti.

Daj Bog, da ovim rećim hasen bude. Neprijateljske novine počele su čisto sdrugim glasom pisati od nas, kak su do vezda. Počele su nas poštuovati, do vezda pak su nas s mirom psuvali. Previdli su neprijateljli, da niti s oružjem, niti pak s gladom nemoreju nas strapiti ili pak preobladati.

Čeli svēt čeka, kak budo sad neutralni orsagi počeli med nami i med neprijateljmi ovu pogodbu.

KAJ JE NOVOGA ?

Pšem taborska.

Rodil sem se v lēpoj magjarskoj ravnici, Dušicu bum z pustil v taljanskoj zemlici.

Vnogo medjimurcov ovd i već počiva, Koje je taljanska šrapnela vmorila.

Ali naj hu s Bogom! moramo terpeti, Za svu domovinu moramo vumreći.

Vnoga stara majka se je veselila, Da je svoje sine gori odhranila.

Jezero devetato štirinajstog leta,
Vnoge majke sinek preminul iz sveta.

Nesrečno Doberdo, nej si vrédno toga,
Da tu vnogi sinek našel groba svoga.

Vnoge male dece ota zakopali,
Koga su taljanski šrapneli zaklali.

Petnajstoga dneva februar meseca,
Su mi prestrellili najbolšeg pajdaša.

•Hodi pajdaš k meni rane mi zaveži,
Dok dojdú doktori, morti bu mi leži.

•Poglej dragi pajdaš, kaj su napravili?
Moje mlado telo prek su prestrellili.

•Dragi moj pajdašek nej ti je pomoći,
Ar si ti prestreljen poleg tvoji plućí.

•Dragi moj pajdašek, ja bum ti zavézal,
Ali da si čuda krvi vre prelejal.

•Krv ti je popila ta črna zemljica,
Farbu su zgubila tva črlena lica.

•Moral buš ti vumrėti v taljanskoj zemljici,
Ja bum vre dal glasaš tvojoj zaručnici.

Neje bilo vrème niti pet minuti,
Več je moj pajdašek moral tam vumreti.

Jamu smo skopali kre visoke gore,
Prék smo ga peljali črez globoko morje.

Križa napravili z figinoga dréva,
Koj bu znamenoval, da odišel z sveta.

Venca smo mu spleli z lepog rožmarina,
To bu za znamenje medjimurskog sina.

S protuletним cvetjom groba zasadili,
Suznimi očima smo ga ostavili.

Dragi moj pajdašek, ti si me ostavil,
Bog zna, gdo bu mene vu grobek pospravil?!

S Bogom mi ostaní pajdašek ljubleni!
Jezuš i Marija k tebi se ogledni!

Ovo sem ja pisal kre taljanske zemlje,
Kre visoke gore, kre globoke morje.

S Bogom mi ostante moji domorodci,
Kak stari, tak mladi svi moji poznanci!

Iz bojnog polja. Jambrovics Stefan
vojník.

— **Odlikovanje.** Njegov Veličanstvo kralj je presvelloga našega velikoga župana dr. Balás Bélu i njegovu ženu odlikoval s medalijom Črlenog-križa zbog one velike zasluge, koje su oni učinili vu varmegiji i vu Zalaegerszegu vu špitalih za oranjene i betežne vojnike.

— **Odlikovanje.** Pokojnoga Szalmay Jozefa čakovečkoga varmegijskoga velikoga sudca i dr. Zakál Lajoša perlakškoga fiskalijusa je Njegovu Veličanstvo s medalijom Črlenog-križa odlikoval za one zasluge, koje su kakti predsjednik družtva Črlenog-križa vu Medjimurju učinili vu družtenih poslih. Supruga pokojnoga Szalmaja je takaj od likovana vu čakovečkih špitalih izkazane zasluge.

— **Pod iztragom su občinski kasiri iz Kotora i iz Alsódomborua,** kajti su pri izplaćenju orsackih podporah za se reše potegnuli iz onih svotah, koje bi morali izplatiti onim familijam, kojim je otec vu tabor otišel. Više jezer kurunah su si ovi za se zadržali od te peneze. Kraljevski fiskuš proti njim iztragu vodi.

— **Vu pažnju.** Jestvine, koje se lahko izkvariju, nesmeju se vu taboru bivajućim vojnikom po pošti pošiljati. Vu leti se meso, sad, ili kaj drugo takvo lahko pokvari, iz česa budu kajkakvi belegi. Pošte moraju

strogo paziti, pak takve pošiljke nazaj dati onim, koji takve paklece hoćeju vu tabor poslati, vu kojim su jestvine. Vino, pak žganicu takaj nije slobodno vu tabor poslati.

— **Za četrtu orsačku porgu** su i Muravidu 48800 K podpisali. Jako se trudil za to mladi notarijus sels, Török János, koj je od hiže do hiže išel, da nek daruvaju na oltar domovine. Darovali su: Friscsics Mihály 7000; Gyivecz András 4000; Végi Báltint 3400; Friscsics István 3000; Horváth Rókus, Matulia István 2500—2500; Csukás Teréz, Ebzens István i József, Hoznyák Mártonné 2000—2000; Lukács András 1600; Végi József, Sesztlák Márk, Matulia Anna, Zvonár Móric 1400—1400; Polloics Antal 1200; Friscsics Mihályné, Istváné, István és Vida, Zvonár Balás, Dominics Mihály, Zsemlics Ferenc, Pongrácz Mihály 1000—1000; Kuzmics Iván 500; Golub János, Kuzmics György, Dolencz Péter 400—400 Korun.

— **Francuzka offenziva na macedonskim hataru.** Iz Saloniki pišeju, da francuzi i englezi pri Vardar vodi na obedve strani od Dovapetena do Majadagna vu offenzivu su stupili. Na ovim frontu već tri dana traja bitka, od koje za vezda još nikaj neznamo, jerbo na ovim frontu bulgarci stojiju i oni još ne su službeno prijavu poslali.

Grki su ne dopustili, da srbske čete prek grčke Macedonije voziju.

— **Orsački sabor.** Vu ovim bojnim vremenu sad četrti put su skup pozvali orsačko spravišće na juniuša sedmoga ili osmoga. Na prvi sednici samo kraljevsko pozivnicu budo prečitali i samo potlam budo nekoga zakona napravili. Sednice po Trojaki budo se počele i kak dugo budo trajale, to neje napré znati.

Ablegati, koji soldačiju služiju na ovu vrème urlauba dobiju.

— **Nagrada jednomu otcu.** Naš muder kralj vnoigup je već skazal kakvo ćut ima prama svojim podležnikom. Veliko veselje je postiglo Kollman József szeredškoga poljodelavca. Kollman je sad sedemdesetosem lét star i devet sinov ima na bojnog polju. Svrho toga poslal mu je kralj petsto korun i jedno sreberno vuru svojim monogramom.

— **Kratki urlaub.** Soldačko zapovedništvo i soldački ministri odredili su, da svaki vojník koji je već šest mesecov na bojnim polju ili pak devet mesecov zveršava službu odzaja za frontom, jeden katki urlaub dobi na četrinajst danov. Razmi se ako nešči veliko silo ima (naprimer vumre otec, mati, žena, deće i t. d.) za dimo iti i odvezda dobi kratki »szabadság« i ovi dani nebudo se vu one četrinajst danov računali.

— **Dva milijuna svčih je zgorelo.** Vu Marseille francuzkim varasu minući ti jeden veliki ogenj je nastal i tak se je hitro rezširil, da ne su mogli nekoja skladališća obraniti. Vu jednim skladališću prek dva milijuna svčih je bilo i sve su vu ognju zgorele. Vatrogasci i soldati bližnja stanja su obranili. Kvar je više milijun frankov.

— **1100 kilometer čakih.** Jeden francuz, kad je drugo delo ne imal, zračunal je, kak dugi red bi bil iz onih čakih koje su francuzi vu ovim boju dali napraviti. Sveskupa trimilijuna šesto falatov su dali napraviti. Ponucali su tri milijuna kilograma ocela, 36 jezer kg. aluminijuma, 50 jezer kg.

farbe, 800 jezer birkinih kozah, 300 jezer metrov platna i 400 jezer kg. papira vu kaj su zamatali. Kuliko svega su ponucali najbolje onda budemo razmeli, ako premislimo si, ako bi ove čake doli na zemlju metali jedno kre druge onda bi ravno jedno jezero i sto kilometrov dugo liniju dobili, od Marseille do Callaisa, ili pak od Sarajeva do Berlina.

Novine još i to dodeneju k tomu, da francuzki korman zabadaš je hitil vun tuliko penez i matriala, jerbo čake vu bojnim vremenu ne su prilicne.

— **Francuzi.** Ima puno francuza, koji oštro zahtévaju od kormana, da odmah najmir napravi. Sad proti onim jeden minister ovak piše: Nemcom još je ne vu pamet došlo, da bi mir prosili, neg čekaju doklam veliki panik nastane po celim orsagu. Nemoremo tajiti, da dovezda su centralni vladari jakši bili. To svaki vidi, da zadobili su Belgijama, Francuzkoga orsaga severno stran, Rusko Polsko, Srbiju i Montenegro.

Ako bi mi sad za mir prosili, razmi se, da bi tomu nemci i njihovi savezniki veliko ćenu napravili. Naši soldati, koji bi vre jako radi oružje iz ruk hitili, nesmeju pozabiti, barem još vnogo budo terpeli, da do zadnjega moraju zderžati.

TABORSKA POSTA. Za taborsku poštu gotovi kuverti sa napisom, takodjer 1 TABORSKE KARTE i škatulje vu kojih 350 gramov moć poslati, se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižarici. Ciena: kuvert — 2 fill. — taborska karta — 1 fill. — škatulje 24 fill.

Najnovše.

Na taljanskom frontu je naša vojska i na dalje lépo napredovala. Opet smo polovili više, kak 5000 taljanov. Broj polovljenih je do 24 ga majaša ober 25 jezer.

Taljani su spolovljenimi, mrtvimi i oranjenikim vu deset dnévih izgubili do 50 jezer vojnikov i do 200 štukov. Po malen budu naši do taljanske ravnice došli. Onda budu još bolje napredovati mogli. Taljanska vojska je svoju glavu izgubila. Retirajuće njihove vojnike vre nije moći zastaviti, tak su prestrašeni. Naši s tem većšem veseljem idu naprej. S bitkom taljanov se i mir približuje s velikimi koraki.

Medjimurski kanoneri

Hvaljen budi Jezuš i majka Marija!
Žalostna nam bila vuzmena nedelja,
Ako si premislim tu naše življenje,
Kakvo smo imeli mi ovdí veselje?

Nit kruha, nit vode ovdí nesmo meli,
A taljana pak smo za to dobro zblili,
Medjimurski dečki, ki smo kanoneri,
Od svih oficérova časti smo dobili.

Liszjak Mihály zvani, Vormeister gizdavi,
Koji je tempéral, vu svem jako verni,
Za njim dojde Verban Ivan vitez dobri,
Koj moju zapovéd vèk pokorno zvrši.

Dojde vezda Gjurek, ki taljane plaši,
Prvlje je sve splaší, nego šuka sprozi.
Za tem dojde Kranjec Vormeister preštimani,
Koji taljane dosta z sveta spravi.

On se još veseli, gda je velka »hurra!«
Nečemurno srce i trda natura....
Francuzkog replana, koga je nameril,
I sa tretjim susom ga je doli strellil.

A to su pak vidli ofcéri taljani,
Mam su gori stali sedem jih replani.
Miška meni veli: »Deder ga ti plahni!
Ti pak lvek štuka samo fletno ladni!»

Miška mu da nuter ekrazit granatu,
»Ti pak Gjura pazi na moju komandu!»
Franc zakomendéra, Gjura sprozi štuka,
Sedem kilometrov granat vu zrak poka.

Perot i mašinu replana potrli,
I tri oficéri z njega doli pali.
Tri mašin-gevere sobum jesu meli,
Ali su dobili, svoje odslužili.

Oficéri kunštni makar su i bili,
Gda smo je imeli, ovak su nam rekli:
»Vi bi mort i vraga z zraka doli stepli,
Sedem kilometrov smo visoko bili!»

Pak i tam človeka morete dobiti! —
Štiri mladi dečki, ki smo skupa stali,
I ovo na spomen jesmo si spisali,
Pak vu »Medjimurje« jesmo odposlali.

Na bojnom polju: **Krányecz Ferencz**
Geštic-Vormeister iz Muracsányá, **Liszják Mi-**
hály Temperir-Vormeister iz Alsódomborua,
Verbán Ivan kanoner iz Belicze, **Brosz**
György kanoner iz Fityeháza.

Urednikova pošta.

Opet smo prečitali nekoje, iz med nam poslanih šti-
vah i popěvkah, iz kojih se ovidi vu sledećim spomenemo:

1.) **Nekaj medjimurcom.** (Dékányfalu. T. M.)
Vaš članak smo vu denešnjem broju »Medjimurja« štam-
pati dali. Kaj ne je bilo za sveobče dobro prikladno, ono
samo izostavili, kaj pak smo štampati dali, ono slobodno
podpišete, ar s vašem člankom nikoga nehanujete. Nasup-
rot ste pokazali, da se znate premišljavati i da vam dobro
medjimurcov na srcu leži.

2.) **Pésma od starih regrutov.** (H. V.) Tak-
voga smo vre dosta čitali vu naših novin. Nekaj novešega
nam izpišite. Popěvku nemremo nucati.

3.) **Pésma junačka.** (Szászgó.) Iz nekajih redih
se vidi, da bi i boljši mogli pisati, kak je ova pésma. Ovu
nemremo hasnuvati.

4.) **Božek milostiven...** (Dráva-Szent-Iván Cs.
J.) Bude se dala popraviti.

5.) **Pésma tužna.** (Dráva-Szent-Mihály. S. F.) S
popravkami bude izlazila.

6.) **Nejmo se žalostiti!** (Kis-Szabadka. H. M.) S
popravkami bude izlazila.

7.) **Izpunjeno proročanstvo.** (Túske-Szent-
György. Sz. A.) Dobro bude za novine.

8.) **Pésem od vojnikov.** (Otok. Č. M.) S pop-
ravkami budemo vu novine deli.

9.) **Maloga junaka tužno mišljenje.** (N...
P...) Ako bi si vašu pésmu k kakvoj viži zrvnali, onda
bi ju mogli hasnuvati. Ali vezda je jeden red dugši, drugi
krajši, pak ju zbog toga nemremo popraviti.

10.) **Pésem mladoga junaka.** (Tótszerdahely.
B. R.) Bude se popraviti dala i **Ta primorska zem-**
lja... (P. J.) Dobro se slažeju redi. Bude izlazila.

11.) **Spričavanje dobrih prijateljah.** (Bez pod-
pisa.) Nemremo ju vu novine deti, ar je prestaba.

12.) **Medjimurski kanoneri.** (Na bojnom polju.
Četirih medjimurskim kanonerom.) Dobro ste pésmu složili.
Bude izlazila. Dobro ste cilali na replane. Dika vaša!

Od drugih nam poslanih pémah budemo drugda
glas dali. Svim skup pozdrav! (M. J.)

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32.—
Rozs	Hrč	24.—
Arpa	Ječmen	24.—
Zab	Zob	24.—
Kukorica uj	Kuruza suha	29.—
Fehér bab uj	Grah beli	40.—
Sárga bab	Grah žuti	40.—
Vegyes bab	Grah zmešen	40.—
Kendermag	Konopljeno seme	50.—
Lenmag	Len	50.—
Tökmag	Košćice	100.—
Bükköny	Grahorka	30.—

Egy jó családból való fiu
azonnali belépésre
tanoncul felvétetik
Mózes B. bórkereskedésében
Csáktornyán.

Egy nyomdász és egy papirkereskedő tanuló
felvétetik
Strausz Sándor
könyv- és papirkereskedésében, könyvnyom-
dájában Csáktornyán.

Legujabb
háborus térképek!

Bródy-féle **EGYPTOM és a NILUS**
KÖRNYÉKI ORSZÁGOK
HÁBORUS TÉRKÉPE.
KISÁZSIA és a BAGDADI
VASUT HÁBORUSTÉR-
KÉPE. Ára 1.50 kor.

Bródy-féle
SZALONIKI és KÖR-
NYÉKÉNEK HÁBORUS
TÉRKÉPE. Ára 1.— kor.

Kapható:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvkereskedésében - Csáktornyán

831/1916. szám.

Hirdetmény.

Kihirdetem, hogy a

vadászati jog

Felsőpálán	1916. évi június hó 7-én d. e.	9 órakor
Kisszabadkán	" " " " " d. u.	2 "
Drávaszentistvánon	" " " " " d. u.	4 "
Dezseriakán	" " " " " 8-án d. e.	8 "
Muralövön	" " " " " d. e.	10 "
Zalabenkőn	" " " " " d. u.	2 "
Gyögylakán	" " " " " d. u.	4 "

nyilvános árverésen 1916. évi augusztus 1-től 6 évre bérbé lesz adva.

Feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók.

Kisszabadka, 1916. évi május hó 21.

Körjegyző.

„ATLAS”
A SBESTCEMENTPALA
versenyen kívül legkitünőbb
minőségű tetőfedő anyag.
Azonnali szállításra
minden mennyiségben kapható.

Védjegy.

Védjegy.

„ATLAS”
Asbestcementpalagyár
Részv.-Társ.

Sürgöncim:
Palatlas Budapest.

Központi Iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6/a. Gyár Budafok.

Telefon:
179-60.